

ЛЕОНИД ЛЕНЧ ЕГОИСТ

Превод от руски: София Бранц, 1980

chitanka.info

I

— Егоист! Господи, какъв егоист! — почти всяка сутрин чувам тези думи.

Произнася ги жена ми с притворени сънени сърдити очи, когато тихо, на пръсти, да не би — опазил ме бог! — да я събудя, излизам от нашата спалня с намерението пак така тихо да се шмугна в банята.

Гледам да стъпвам безшумно и внимателно като котарак, който се промъква по ръба на покрива нанякъде по котешките си работи. Уви, или ще скръцне разсърхналият се паркет, или фотьойлът ще ме спъне, и аз неволно ще изругая шепнешком.

Звуковият шлейф се влачи подире ми от леглото чак до вратата.

И готово: моята нервна и чувствителна другарка в живота вече е будна.

— Как не можеш тихо да станеш и да излезеш! Непременно трябва да ме събудиш. Егоист! Господи, какъв егоист!

Много ми се ще да ѝ отвърна, да ѝ кажа, че всяка друга жена би станала първа, за да приготви закуска за своя егоист, който отива на работа, но не изговарям нищо такова, а смотолевям някакви извинения, събирам си партакешите и се измъквам от спалнята.

Бързо се мия, правя си кафе, мажа си сандвичи. Така! Готово! Сега да взема чиста риза. Добре че гардеробът не е в спалнята, ами в другата стая на апартамента ни, дадена за ползуване на Чесик, с други думи, Вячеслав, ученик в девети клас — дългуч, по-висок от мен. Отивам там. Чесик спи на една страна, усмихнат насън — учи следобед, може още да поспи и да се усмихва. Модерни русоляви кичури (обект на дълга и засега безуспешна за мен наша междуособна война) са увиснали на челото му, бузата му над завивката сякаш излъчва розова пара на младо здраве.

Пребърквам гардероба — няма я ризата! Всички други са за пране, явно, че последната ми чиста и най-любима риза е взел Чесик, без да ме пита.

— Чесик!

Чува, но се прави, че не чува — примлясква с уста, сумти, дори жално грухти, демонстрирайки дълбок праведен сън.

— Вячеслав!

— Какво бе, тате? — Очите му са сърдити и сънени като на майка му.

— Защо си ми взел ризата, без да ме питаш? Сега с какво ще отида в службата?

— Голяма работа! Не отиваш на банкет в някое посолство, ами в мизерното си издателство. Сложи вчерашната! — нахално ми казва Чесик и страдалчески се прозява.

— Тя е мръсна! — побеснявам аз.

Нова прозявка.

— Не ставай конте, старче! Не е чак толкова мръсна.

— Да не си посмял да ме наричаш старче! Неприятно ми е. Колко пъти ще ти казвам.

— Ама, тате, все пак не си „момченце палавко и къдраво“! — Той мисли, че като е намекнал така фино за плешивината ми (а плешивината е болното ми място), е казал страшно остроумна шега. О, този мой деликатен, възпитан, горещо обичан син!

— Чорлав глупак!

— Хубава работа! — обидено мрънка Чесик. — Влиза ми в стаята, буди ме, а после ми се кара! Вярно казва мама, че си ужасен егоист. — И извън всякаква логика, без хитруване, вече с друг делови тон додава: — Тате, дай една петачка, не ставай кофти човек, много ми трябва!

Вадя от портфейла банкнота от три рубли и две по една, хвърлям му парите на канапето-легло и отивам на работа с мръсната риза.

II

В работния кабинет на нашето издателство освен моето бюро има още едно, там вече се е възцарила Любочка, младши редактор от нашия отдел, и самокритично разглежда в огледалцето носа и бузите си — мило, сладко, хубавко създание.

Любочка още няма тридесет години, разбира си криво-ляво от работата, но е... възглупавка! Тя разбира дори и това и сама за себе си казва следното:

— Не съм чак толкова тъпа, колкото ме мислите.

„Не чак толкова“, но все пак!

Поздравявам я, сядам на бюрото си, вадя ръкописа, върху който трябва да работя.

— Максим Петрович! — Любочка ми се усмихва с една от най-прелъстителните си усмивки. — Имам една страшно голяма молба. Другарска!

— Моля. Стига да мога...

— Трябва незабелязано да изчезна... за около три часа. Важна среща... не може да се отложи. Нали ме разбирате, Максим Петрович?

Кимам. Всичко разбирам: Любочка е в разгара на поредния си флирт с поредния претендент за ръката, сърцето и гарсоньерата ѝ. Бъбрива е като пуйка и обича да споделя изживяванията си с жените от нашето издателство — нейни приятелки, а те естествено споделят с приятелите си мъже. Общо взето, става така, че целият апарат на издателството винаги е в течение на сложните перипетии на флиртовете ѝ. И всеки — кой от бащински и майчински позиции, кой от приятелски чувства, кой поради богатия си жизнен опит — дава съвети и наставления. И Любочка с желание ги изслушва и приема. Може да се каже дори, че Любочка винаги е решавала и решава любовните си проблеми под мъдрото ръководство на колектива. Чудното обаче е, че досега все пак не е успяла да се омъжи!

— Максим Петрович, миличък, ще дойде един мой автор, казва се Надейкин, ужасно досаден човек. Кажете му да намине след една

седмица.

— Добре, ще му кажа.

— Ама не просто да му го кажете, а да го подготвите, че творбата му няма да се издаде.

— Защо мислите така?

— Прелистете този ръкопис — и вие ще мислите същото.

— Нямам време да прелиствам вашите ръкописи, Любочка, от моя ми е пламнала главата!

— Тогава вярвайте ми, като ви казвам. Изобщо, Максим Петрович... все гледате всичко да усложнявате. Моля ви за някаква си дреболия, а вие...

Става и излиза. Тя бърза, чака я избраникът на сърцето ѝ или поредният лъже-избраник, дявол го знае кой е този, дето ѝ урежда срещи в работно време! Но защо, кажете ми, трябва аз да поема тежкото бреме на обясненията с досадния ѝ Надейкин? Дори ако допуснем, че Любочка има право и творбата му наистина е боклук, въпреки това от къде накъде аз да дрънкам нещо на някакъв човек във връзка с произведението му, което не съм чел?! Но от гледна точка на Любочка всичко това било дреболия!

Любочка се връща. Не е сама, а с първата си приятелка Кира Йосифовна от съседната стая.

Кира Йосифовна е „суха мъжкарана, черна врана“. Ходи облечена с мъжки костюм, който никак не ѝ отива — самото и панталонът още повече подчертават плоските и неженствени форми. Някои късогледни посетители често я вземат за мъж: „Другарю, кажете, моля ви...“ — и това подлудява изисканата Кира.

Любочка най-демонстративно връчва на приятелката си папката с ръкописа на Надейкин. После двете жени започват да си шушукат. Преструвам се, че съм вгълбен в работата си, а с крайчеца на ухото слушам техния шепот. Долавям една-едничка дума: „Егоист“. Естествено егоистът съм аз.

После Любочка тръгва и на вратата с ледена любезност ми казва:

— Максим Петрович, ще оставя на нашата врата бележка за Надейкин, за да не ви безпокои. С него ще говори Кира Йосифовна.

Преди края на работния ден (Любочка повече не се появява в издателството) в кабинета шумно нахълтва Кира Йосифовна —

ноздрите на тънкия ѝ ястребов нос са се раздули от ярост, хлътналите ѝ бузи са на червени петна.

— Ах, този ваш Надейкин!... Бива си го!

— Той не е мой, той е на Любочка!

— Да, но попадна при мен по ваше благоволение. Заяви, че ще се оплаче от мен на директора. Сега заради вашия егоизъм трябва да пиша разни глупави докладни, да се оправдавам. Благодаря ви, Максим Петрович.

Тръшва вратата и изчезва. Представям си как (с Любочка) ще изкарват на бял свят егоистичните ми кирливи ризи.

III

Връщам се вкъщи уморен, изтощен. Отвратително настроение. Гнети ме и ме ядосва тази глупава история с Надейкин, в която се заплетох като петел в кълчища.

Добре би било сега да поседнем с жена ми и Чесик, да пием горещ чай, да позяпаме телевизия. Може пък да има нещо интересно!

Ама не!

— Преобличай се по-бързо! Сюкини се обадиха, Ангелина има рожден ден. По пътя ще ѝ купим нещо на тази мръсница. — Всичките познати и приятелки на жена ми са или „мръсници“, или „кикимори“, или „глупачки“.

— Ох, никъде не ми се ходи. Много съм уморен... не съм добре!

— Пак започваш! И аз не съм никак добре, обаче отивам!

— Знаеш ли какво: иди сама. Кажи, че съм се разболял!

По-добре да не бях го казвал. Жена ми избухва като карнавален фойерверк.

— Кажи ми, твоят зоологически егоизъм има ли някакви граници... или е безбрежен като океан?!

И внезапно ми хрумва една странна, но като че блестяща мисъл! Егоист ли съм? Добре тогава. Сега ще стана такъв.

— Да, аз съм егоист! — крещя на жена си, вътрешно ужасен от постъпката си. — Стига сме си играли на криеница. Да не бяхте се омъжвали за егоист, да си бяхте намерили някой алтруист. Никъде няма да ида! Искам да си седя вкъщи, да пия чай, нищо друго не ме интересува! И да не си посмяла да ми додяваш с никакви Сюкини!

Тръшвам вратата така, че всичко се раздрънчана, и отивам при Чесик. Той седи на масата и решава шахматна задача.

— Тате бе, какво си се развихрил като Фантомас? — апатично ме пита Чесик, без да вдига поглед от шаха.

— Не е твоя работа!

— Виж какво, старче, я си иди в стаята, пречиш ми, не мога да се съсредоточа!

— Вън! — крясвам му аз.

Той се обръща, мига с дългите си тъмни мигли, розовата му муцунка изразява безкрайно учудване.

— Какво си се разкрещял? Това е моята стая!

— Стаята е твоя, но апартаментът е мой. Върви решавай идиотската задача при майка си, в кухнята, в банята, в клозета — където щеш! Аз искам да остана тук. Сам!

— Добре, отивам си — ломоти смъртно обиденият Чесик, — моля ти се! Щом си такъв егоист...

— Марш! — думкам с юмрук по масата, шахматните фигури хвърчат на пода.

Чесик изчезва от стаята, без дори да ги събере.

Чувам го как се оплаква в кухнята на майка си от мен. Но по тона на разговора им разбирам, че жалбите му не срещат съчувствие и подкрепа. Нещо повече — до ушите ми достига звук от лек шамар. Охо! Май добре съм улучил.

В стаята влиза жена ми и с меден глас ми казва:

— Направих ти чая, както ти го обичаш. С нас ли ще пиеш, или да го донеса тук?

— Тук! — изревавам аз.

— Тихо, тихо! Сега ще го донеса!

Жена ми изчезва зад вратата.

Значи, хубаво било да си груб зоологически егоист! Само дето ми е неприятно да играя тази роля, но не е ли редно човек да си отпочива поне от време на време, поне една вечер. Дори такъв егоист като мен!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.